

## Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

### 2023թ. ապրիլի 17-ից 20-ը Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ կատարած գործուղման արդյունքների մասին

#### 1. Անունը, ազգանունը՝

Արման Խոջոյան

#### 2. Զբաղեցրած պաշտոնը՝

ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի տեղակալ

#### 3. Գործուղման վայրը և ժամկետները՝

Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ՝ Կալիֆոռնիա նահանգ, 2023թ. ապրիլի 17-ից 20-ը

#### 4. Հրավիրող կողմը՝

Ասիական զարգացման բանկ

#### 5. Գործուղման նպատակը՝

Մասնակցություն Սթենֆորդի համալսարանում կազմակերպված «Բնության ինտեգրումը որոշումների կայացման համատեքստում» խորագրով աշխատաժողով-ուսուցմանը

#### 6. Քննարկված թեմաները՝

- Բնական կապիտալի պաշտպանությանն ու աճին ուղղված քաղաքականության մշակման հմտություններ,
- Բնական կապիտալի առաջնահերթությունների, կենսաբազմազանության ռեսուրսների, էկոհամակարգերի, սոցիալ-տնտեսական շահերի, ճանապարհային քարտեզների, ֆինանսների ներգրավմանն առնչվող հարցերի քննարկում:

#### 7. Հանդիպումները, ելույթները, բարձրացված կամ քննարկված հարցերը՝

Աշխատաժողովի ընթացքում մասնակիցները ձեռք բերեցին գործնական հմտություններ՝ ուղղված բնական կապիտալի նորարարական մոտեցումների զարգացման իրագործմանը՝ ուղղորդվելով յուրաքանչյուր երկրի և տարածաշրջանի

առաջնահերթություններով: Աշխատաժողովը համախումբ էր գիտաքաղաքական գործընթացները խթանելու հավակնոտ ջանքերի՝ նվիրված բնական կապիտալի առաջնահերթությունների, կենսաբազմազանության ռեսուրսների, էկոհամակարգերի, սոցիալ-տնտեսական շահերի, քաղաքականության մշակման ճանապարհային քարտեզների, ֆինանսների ներգրավման կարևորագույն հարցերի քննարկմանը: 12 երկրների քաղաքականության մշակման և տեխնիկական աջակցության հարցերով բարձրաստիճան փորձագետներ՝ մեկ հարկի տակ, համատեղ ջանքերով ծանոթացան, թե ինչպես են էկոհամակարգերը և մարդկանց բարեկեցությանն առնչվող հարցերը փոխկապակցված երկրների տեղական մարտահրավերների համատեքստին, ինչպիսի ֆինանսական մեխանիզմներ և քաղաքականության մշակման մեթոդներ են անհրաժեշտ կենսաբազմազանության և մարդկանց բարեկեցիկ կյանքի ապահովման համար: Մասնակիցները հնարավորություն ստացան բազմակողմ զարգացման բանկերի, Սթենֆորդի «Բնական կապիտալ» ծրագրի փորձագետների և միջազգային այլ կառույցների ներկայացուցիչների հետ փորձի փոխանակման արդյունքում ստանալ գործնական գիտելիքներ՝ ուղղված քաղաքականության և ներդրումների վերափոխմանը՝ բնական կապիտալի գնահատման և հաշվառման, գործառնական մոտեցումների ներդրման ճանապարհով:

Աշխատաժողովի ավարտին նախարարի տեղակալ Արման Խոջոյանի կողմից առաջարկվեց Հայաստանի Հանրապետությունում գերնորմատիվային հողերի և ջրային ռեսուրսների օգտագործման հիմնախնդիրները ուսումնասիրության առարկա դարձնել Սթենֆորդի համալսարանի փորձագետների և գիտնականների կողմից: Կողմերը պայմանավորվածություն ձեռք բերեցին առաջիկա 15 ամիսների ընթացքում շարունակել քննարկումներն ու աշխատանքները այդ ուղղությամբ՝ ակնկալելով հնարավոր երկարաժամկետ ծրագրի մշակում և իրականացում՝ ուղղված բնական կապիտալի/ռեսուրսների խնայողաբար օգտագործմանը և մակրոտնտեսական մոդելավորման միջոցով փոխկապակցել այն բնական ռեսուրսների պահպանմանն ուղղված ծրագրերին:

#### **8. Ստորագրությունը, ամսաթիվը՝**

25.04.2023

